

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

*Dvorana Pavla VI.
Srijeda, 29. studenoga 2023 r.*

[Multimedia]

Strast za evangelizacijom: vjernikov apostolski žar. 28. Navještaj je za danas

Draga braćo i sestre!

Prošla dva puta smo vidjeli da je kršćanska poruka *radost* i da je *za sve*. Pogledajmo danas treći vid: navještaj je *za danas*.

Gotovo uvijek čujemo loše stvari o današnjici. Sigurno da zbog ratova, klimatskih promjena, nepravdi diljem svijeta i migracija, krizâ obitelji i nade, ne nedostaje razloga za zabrinutost. Općenito se čini da je danas na djelu kultura koja pojedinca stavlja iznad svega, a tehnologiju u središte svega, s njezinom sposobnošću rješavanja mnogih problema i njezinim golemin naprecima na mnogim poljima. Ali u isti mah ta kultura tehnološko-individualnog napretka dovodi do afirmacije slobode koja ne želi da joj se postavljaju granice i koja pokazuje ravnodušnost prema onima koji zaostaju. I tako se velike ljudske težnje predaju često proždrljivoj logici ekonomije, s vizijom života u kojoj se odbacuje one koji ne proizvode i koja muku muči s time da izdigne svoj pogled iznad immanentnog. Mogli bismo čak reći da se nalazimo u prvoj civilizaciji u povijesti koja, na globalnoj razini, pokušava organizirati ljudsko društvo bez Božje prisutnosti, koncentrirajući se u ogromnim gradovima koji ostaju horizontalni iako imaju nebodere koji se izdižu nebu pod oblake.

Odmah nam pada na um izvješće o gradu Babilonu i njegovoj kuli (usp. *Post 11, 1-9*), gdje se pripovijeda o društvenom projektu koji uključuje žrtvovanje svake individualnosti radi učinkovitosti zajednice. Čovječanstvo govori jednim jezikom – mogli bismo reći da u njemu vlada „jednoumlje“ – kao da je obuzeto nekom vrstom općinjenosti koja upija jedinstvenost svake osobe u mjeđurič jednoličnosti. Tada Bog brka jezike, odnosno ponovno uspostavlja razlike, ponovno stvara uvjete za razvoj jedinstvenosti, oživljava višestrukoštam gdje bi ideologija htjela nametnuti jednolikost. Gospodin odvraća čovječanstvo također od njegovog delirija svemoći: „Pribavimo sebi ime“, kažu uzbuđeni stanovnici Babela (r. 4), koji žele dosegnuti nebo i zauzeti Božje mjesto. Ali to su opasne, otuđujuće i destruktivne ambicije, a Gospodin, pomutivši ta očekivanja, štiti ljudi, sprječavajući najavljenu katastrofu. Čini se da je ta priča uistinu aktualna: i danas se kohezija, umjesto na bratstvu i miru, često temelji na ambiciji, na nacionalizmu, na standardizaciji, na tehnološko-ekonomskim strukturama koje usađuju uvjerenje da je Bog beznačajan i beskoristan: ne toliko zato što se traži *više znanja*, nego prije svega zato što se traži *više moći*. To je napast koja se provlači kroz velike izazove današnje kulture.

U apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* pokušao sam opisati neke od njih (usp. brr. 52-75), ali prije svega sam pozvao na „evangelizaciju koja je kadra rasvjetliti nove načine odnosa s Bogom, drugima i okolinom, i koja pobuđuje temeljne vrijednosti. Nužno je doći tamo gdje se oblikuju nove priče i paradigme, doprijeti s Božjom riječju do najdubljih srži duše gradova“ (br. 74). Drugim riječima, Isusa se može naviještati samo življenjem u kulturi svoga vremena, imajući uvijek u srcu riječi apostola Pavla o sadašnjem vremenu: „Evo sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spas“ (2 Kor 6, 2). Nema svrhe, dakle, suprotstavljati današnjici alternativne vizije iz prošlosti. Nije dovoljno, isto tako, samo ponavljati stečena vjerska uvjerenja koja, koliko god bila istinita, postaju apstraktna kako vrijeme prolazi. Istina ne postaje uvjerljivija zato što netko povisi glas kad je izgovara, nego zato što je posvjedočena životom.

Apostolska revnost nikada nije naprsto ponavljanje stečenog stila, nego svjedočanstvo da je Evangeliye živo ovdje za nas danas. Svjesni toga, na naše doba i našu kulturu gledamo, dakle, kao na dar. Oni nama pripadaju i evangelizirati ih ne znači izdaleka ih osuđivati, a ni stajati na balkonu i izvikivati Isusovo ime, nego izići na ulice, ići tamo gdje ljudi žive, posjećivati mjesta gdje ljudi pate i trpe, gdje rade, uče i razmišljaju, nastanjivati raskrižja na kojima ljudi dijele ono što ima smisao za njihove živote. To znači biti, kao Crkva, „kvasac dijaloga, susreta, jedinstva. Uostalom, same naše formulacije vjere plod su dijaloga i susreta različitih kultura, zajednica i instanci. Ne smije nas biti strah dijaloga: štoviše, upravo sučeljavanje i kritika pomažu nam sačuvati teologiju od toga da se ne pretvori u ideologiju“ (*Govor na V. nacionalnom kongresu Crkve u Italiji*, Firenca, 10. studenog 2015.).

Trebamo ostati na raskrižjima današnjice. Napustiti ih značilo bi osiromašiti Evangeliye i svesti Crkvu na sektu. Biti na njima, međutim, pomaže nama kršćanima na obnovljen način razumjeti razloge naše nade, kako bismo iz blaga vjere odvajali i lučili „novo i staro“ (Mt 13, 52). Ukratko, umjesto da želimo ponovno obratiti današnji svijet, trebamo *stupokom mijenjati pastoral* tako da

bolje uosobljuje Evanđelje danas (usp. *Evangelii gaudium*, 25). Neka Isusova želja bude i naša želja, a to je pomoći našim suputnicima da ne izgube želju za Bogom, da otvore svoja srca i pronađu onog Jedinoga koji, danas i uvijek, daje čovjeku mir i radost.

* * *

[...] Zadovoljstvo mi je pozdraviti sudionike Festivala talijanskih cirkuskih talenata, kojima zahvalujem i ohrabrujem ih, nadajući se da će društvena i kulturna vrijednost njihovog djelovanja biti sve više prepoznata. [...]

Odavde nadalje Papa

Nastavimo, molim vas, moliti za ozbiljnu situaciju u Izraelu i Palestini. Mir, molim vas, mir... Nadam se da će se primirje u Gazi nastaviti, kako bi svi taoci bili pušteni na slobodu i kako bi se i nadalje omogućio pristup potrebnoj humanitarnoj pomoći. Čuo sam se sa svećenicima iz tamošnje župe: nema vode, nema kruha i ljudi trpe. Jednostavni ljudi, običan puk, oni su ti koji trpe. Ne trpe oni koji zameću rat. Molimo za mir. I ne zaboravimo, kad govorimo o miru, dragi ukrajinski narod, koji toliko pati, još uvijek u ratu. Braćo i sestre, rat je uvijek poraz. Svi gube. Ne svi: ima skupina koja puno zarađuje, a to su proizvođači oružja. Ovi potonji dobro zarađuju na smrti drugih ljudi.

Želim sada zahvaliti ovim mladićima i djevojkama iz cirkusa na ovim trenucima radosti koje su nam priuštili. Cirkus izražava jednu dimenziju ljudske duše: dimenziju besplatne radosti, one jednostavne radosti, stvorene mistikom igre. Hvala velika ovim mladićima i djevojkama koji nas nasmijavaju, ali nam ujedno daju primjer intenzivnog vježbanja, jer da bi se došlo do onoga što oni postižu treba jako mnogo vježbatи. Zahvalimo im toplim pljeskom.

I svima podjeljujem svoj blagoslov.
